

160: poëzie via sms

Sofie Cerutti

Stichting 160, Amsterdam

s.cerutti@precies160.nl

De 160 is een nieuwe dichtvorm, gebaseerd op het sms-formaat: elk gedicht bestaat uit precies 160 tekens, de maximale lengte van een sms'je. Dichter en wetenschapper Sofie Cerutti ontwikkelde deze nieuwe dichtvorm, die sinds november 2006 een dagelijkse rubriek heeft in *NRC.NEXT*. In het schooljaar 2007-2008 wordt in samenwerking met Doe Maar Dicht Maar een 160-wedstrijd gehouden voor jongeren, onder de naam 160 < 20.

De 160 werd geboren in de loop van 2005. Cerutti bedacht dat een sms'je en een gedicht meer met elkaar gemeen hebben dan je op het eerste gezicht zou denken. Beide zijn compact, to the point, bestaan uit taal en gaan vaak over de liefde. Natuurlijk zocht ze naar mogelijkheden om haar eigen eerste serie gedichten te publiceren. Maar daarnaast, en dat was eigenlijk nog belangrijker, wilde ze de dichtvorm in de wereld zetten en kijken of de 160 als nieuwe poëtische vorm, als eenentwintigste-eeuwse haiku, kans van slagen had. Ze richtte een stichting op (Stichting 160), leende geld, zocht partners, schreef fondsen aan en liet een website bouwen met de mogelijkheid om gedichten achter te laten.

Het project kwam in november 2006 in een stroomversnelling met een rubriek in *nrc.next*. 160 kreeg een dagelijks hoekje op de pagina 'Pauze', naast de strips en de puzzels. Daarmee kreeg de 160 vleugels. Op elke doordeweekse dag werd één 160 in een oplage van 75.000 verspreid. Eerst die van Cerutti zelf, gevolgd door 160's van bekende dichters die werden uitgenodigd het genre te beproeven. Grote namen als Elly de Waard, Tsead Bruinja, Ingmar Heytze, Vrouwkje Tuinman, Micha Hamel, Mark Boog en Leo Vroman deden mee. Lezers en bezoekers van de site konden tegelijkertijd op de site inzenden en meedingen naar een plekje in de krant, tussen deze grootheden. Dat werkte natuurlijk erg motiverend en het aantal inzendingen steeg.

Natuurlijk lag het voor de hand om aansluiting te zoeken bij het onderwijs. Jongeren zijn over het algemeen goede en razendsnelle sms'ers, en het zou interessant zijn om te kijken hoe de 160 in het onderwijs te gebruiken zou zijn. Op de site werd ook duidelijk dat er soms klassen in het middelbaar onderwijs de site en dichtvorm gebruikten. Dan kwamen er op een middag ineens wel dertig gedichten binnen die duidelijk van leerlingen waren. Sommigen daarvan schreven dingen als "ik moet dit doen voor

Nederlands en vind er nix aan.....” en vulden zo’n tekst dan aan met puntjes tot ze op 160 stonden. Maar er kwamen ook goede gedichten binnen. Vier keer heeft een leerling ook de krant gehaald. Eén meisje stuurde tientallen hartverscheurende gedichten over haar overleden moeder en schreef in haar profiel “Vier maanden geleden is mijn moeder overleden. Als ik dit had moeten doen voor Nederlands had ik nooit geweten hoe ik mijn gevoelens uit moest drukken.”

Dankzij een startsubsidie van Stichting Lezen en de steun van School der Poëzie en Doe Maar Dicht Maar kon lesmateriaal ontwikkeld worden voor de 160, en een wedstrijd opgezet. Die wedstrijd loopt tot 1 maart 2008. De prijsuitreiking is tijdens het evenement van Doe Maar Dicht Maar, op 17 mei 2008 in Groningen. De winnaar wint een iPod, en natuurlijk een plaatsje in *NRC.NEXT*.

Begin november 2007 verschijnt Cerutti’s debuutbundel *160 tekens (inclusief wit)* bij uitgeverij Meulenhoff. Deze bundel gaat vergezeld van een cd-rom met lesmateriaal (dat overigens ook gratis van de site te downloaden is), en filmpjes met 160’s. Eén exemplaar van deze bundel + cd-rom wordt naar alle scholen gestuurd.

In haar lezing zal Cerutti de website www.precies160.nl laten zien, met de jongerensite www.precies160.nl/<20, en voorbeelden tonen van geslaagde en minder geslaagde gedichten. Er zal ook een docent Nederlands aanwezig zijn om te vertellen over ervaringen met de 160 in het onderwijs (nog niet bekend wie). Daarnaast is de cd-rom bij de lezing (gratis) verkrijgbaar.

Twee 160’s van leerlingen, één van een bekende dichter.

de natuur is heel erg
variabel. niet alles kijkt
met ogen maar soms met
oren. maar bij wiskunde
is een tabel gewoon een
tabel. wacht maar tot ze
gaan overhoren.

Arjan Kemp
Bodegraven

Doekoe
Mooie, ronde
Doekoe
Glimmende, mooie
Doekoe
Je gebruikt veel,
Doekoe
Als de skotoe komt
betaal je,
Doekoe
Mijn leven is
Doekoe
Zonder doekoe sta ik
Rood.

David Markx, Amsterdam

Deze
ontmoetingsplaats:
leeg, bevat mij. Dit
tasten naar tijd, naar
wederzijdse
wenselijkheid, dit
afspreken, afgesproken
hebben: afwijzing.
Deze ruimte gloeit.

Mark Boog

Ronde 8

Literatuuronderwijs en de bekwaamheidseisen

André van Dijk
Christelijk Lyceum, Venendaal
vandijkandre@hotmail.com

In Nederland werkt een leraar Nederlandse taal en literatuur binnen een aantal waar-
derings-kaders. Er is het raamwerk van de inspectie voor het onderwijs. Er is het kader